

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту наказу Міністерства енергетики України
“Про затвердження Порядку ведення реєстру
органів державної влади та органів місцевого самоврядування,
в яких впроваджено систему енергетичного менеджменту”

I. Визначення проблеми

Системи енергетичного менеджменту (далі - СЕнМ) забезпечують структурований системний підхід до інтеграції концепції енергоефективності.

Відповідно до закону України «Про енергетичну ефективність» (далі – Закон) СЕнМ впроваджуються з метою:

- 1) аналізу споживання паливно-енергетичних ресурсів;
- 2) планування, реалізації та моніторингу результатів впровадження енергоефективних заходів;
- 3) досягнення цілей Національного плану;
- 4) виконання інших заходів, спрямованих на підвищення енергоефективності споживачів енергії.

З 01 вересня 2016 року набрали чинності національні стандарти ДСТУ ISO серії 50000 «Системи енергетичного менеджменту» які є гармонізованими з європейськими.

Сертифікація СЕнМ здійснюється органами з сертифікації, акредитованими в Україні згідно з чинним законодавством.

Також, положеннями Закону визначені основні напрямки діяльності, умови для виконання та постійного удосконалення політики у сфері енергоменеджменту. Для виконання цього передбачено затвердження низки нормативно-правових актів, які спрямовані на упорядкування діяльності в цій сфері, зокрема Кабінетом Міністрів України визначається Порядок надання інформації про сертифікацію систем енергетичного та/або екологічного менеджменту суб'єктів господарювання (далі - Порядок).

Наразі процедура ведення реєстру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в яких впроваджено систему енергетичного менеджменту не врегульована.

Також, частиною другою статті 12 Закону визначено, що органи державної влади, підприємства, установи та організації, що належать до сфери їх управління, запроваджують та забезпечують функціонування систем енергетичного менеджменту в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Частиною третьою статті 12 Закону визначено, що органи місцевого самоврядування впроваджують системи енергетичного менеджменту з урахуванням примірного положення, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Цей порядок затверджений постановою КМУ “Про впровадження систем енергетичного менеджменту” від 23 грудня 2021 р. № 1460, яка набрала чинності в лютому 2022.

Також, обов'язковою умовою отримання державної підтримки (допомоги) на впровадження енергоефективних заходів органами місцевого самоврядування є наявність рішення про запровадження системи енергетичного менеджменту в таких органах.

Водночас, нормами частини восьмої статті 12 Закону передбачено:

1) ведення Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України реєстру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в яких впроваджено систему енергетичного менеджменту, в порядку, визначеному Міністерством енергетики України (далі – реєстр);

2) органи державної влади та органи місцевого самоврядування надають Держенергоефективності інформацію про стан та результати впровадження систем енергетичного менеджменту за формою та у строки, визначені Агентством.

Реєстр органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в яких впроваджено СЕНМ, публікується на веб-сайті Держенергоефективності.

Отже проект акта спрямований на створення гнучкого механізму впровадження вимог статті 12 Закону.

Основні групи (підгрупи), на які проблеми справляють вплив

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання (суб'єкти великого підприємництва)	-	+
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки питання порядку ведення реєстру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в яких впроваджено СЕНМ потребує державного регулювання. Діючі регуляторні акти, які могли б врегулювати проблему, - відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є виконання вимог частини восьмої статті 12 Закону України “Про енергетичну ефективність” щодо унормування механізму ведення реєстру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, в яких впроваджено СЕНМ.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Така альтернатива не забезпечує досягнення цілей державного регулювання (не забезпечує визначення порядку ведення реєстру, оскільки в чинних нормативно-правових актів цей механізм відсутній), визначених в частині восьмої статті 12 Закону України “Про енергетичну ефективність”.
Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акта.	Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання є найбільш прийнятним та ефективним способом, оскільки прийняття регуляторного акта ліквідує неврегульованість питання щодо ведення Держенергоефективності реєстру.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Відсутні.	Відсутні.
Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акта.	Наявні Дозволить на рівні нормативно-правового акта врегулювати порядок надання Держенергоефективності органами державної влади та органами місцевого самоврядування, в яких впроваджено СЕнМ інформацію для належного ведення реєстру.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проект акт не стосується сфери інтересів громадян.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Відсутні.	Відсутні.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта.	Відсутні.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання
 Проект акт не стосується сфери суб'єктів господарювання.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	0	0	0
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0%	0%	0%	0%	0%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	Відсутні.	Відсутні.
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта.	Відсутні.	Відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін.	1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечує досягнення поставленої мети щодо створення нормативно-правового підґрунтя для ведення та

		оприлюднення реєстру на сайті Держенергоефективності. Не надання органами сертифікації, які безпосередньо здійснюють відповідно до закону сертифікацію систем енергетичного та/або екологічного менеджменту суб'єктів господарювання.
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта.	4	Зазначений спосіб дозволяє врегулювати повною мірою відносини, пов'язані з веденням реєстру та наданням інформації про сертифікацію систем енергетичного та/або екологічного менеджменту.

Враховуючи, що регуляторний акт не справляє впливу як на суб'єктів господарювання мікро- та малого підприємництва недоцільно скласти Тест малого підприємництва (М-Тест).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта.	Наявні У разі прийняття проекту акта для органів державної влади та органів місцевого самоврядування вигода полягає у визначенні єдиного підходу до механізму надання інформації про	Додаткові витрати з державного бюджету не передбачені.	1 місце у рейтингу. Задекларовані цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, буде повністю забезпечено вирішення питання визначення порядку надання інформації про сертифікацію систем енергетичного

	сертифікацію систем енергетичного та/або екологічного менеджменту		та/або екологічного менеджменту органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
Альтернатив 1 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін. Спосіб оцінюється як такий, що потребує вдосконалення.	Відсутні. Вигоди для органів державної влади та органів місцевого самоврядування відсутні.	Відсутні. У органів державної влади та органів місцевого самоврядування додаткових витрат не буде, оскільки будуть відсутні умови та не будуть відповідно здійснюватися функції з надання інформації, опрацювання та публікації інформації щодо сертифікації систем енергетичного та/або екологічного менеджменту органів державної влади та органів місцевого самоврядування	2 місце у рейтингу оскільки альтернатива не передбачає жодних вигід. При залишенні ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечує досягнення поставленої мети державного регулювання.
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта	
Альтернатива 2. Прийняття проекту акта Забезпечує досягнення	Прийняття постанови забезпечить повною мірою виконання вимог частини восьмої статті 12	Зовнішні чинники у разі прийняття акта не матимуть суттєвого впливу на дію акта.	

цілей державного регулювання.	Закону України “Про енергетичну ефективність”.	Акт буде розміщений на сайті Міненерго https://mpe.kmu.gov.ua та Держенергоефективності https://saee.gov.ua що сприятиме поінформованості щодо основних положень акта.
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін. Спосіб оцінюється як такий, що потребує вдосконалення.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення цілей з врегулювання ситуації та виконання вимог частини восьмої статті 12 Закону України “Про енергетичну ефективність” в частині визначення порядку ведення реєстру.	Зовнішні чинники впливу на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв’язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв’язання визначеної проблеми є затвердження наказу Міненерго, яким буде затверджено Порядок.

Додержання вимог регуляторного акта не потребуватиме запровадження державного нагляду та контролю.

Заходи, які необхідно здійснити органам державної влади та органам місцевого самоврядування:

- провести навчання відповідального персоналу щодо виконання вимог регулювання;

- переглянути внутрішні операційні та управлінські процеси для забезпечення виконання вимог регулювання.

Проект регуляторного акта буде подано на розгляд Міненерго.

Крім того, для впровадження регуляторного акта буде забезпечено інформування заінтересованих органів, суб'єктів господарювання та громадськості про його вимоги, зокрема шляхом його розміщення на офіційних веб-сайтах Міненерго та Держенергоефективності.

Зазначений проект регуляторного акта дозволить унормувати механізм ведення реєстру в процесі оприлюднення інформації про сертифікацію СЕНМ органів державної влади та органів місцевого самоврядування в рамках виконання положень Закону України “Про енергетичну ефективність”.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не має.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Виконання вимог проекту акту, як регуляторного акта, усіма суб'єктами оцінюється вище середнього.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Додаткові витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади не передбачені. Передбачені заходи здійснюватимуться в межах щорічних кошторисів.

Здійснення витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів місцевого самоврядування не передбачається.

Витрати суб'єктів великого підприємництва не передбачаються, а тому зазначені розрахунки витрат згідно Додатку 2 та Додатку 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводились.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають перманентний характер.

Термін набрання чинності регулятором актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1) кількість органів державної влади та органів місцевого самоврядування, на яких поширюватиметься дія акта:

2) кількість органів, що здійснюють діяльність з сертифікації систем енергетичного та/або екологічного менеджменту, які акредитовані в Україні;

3) органи державної влади та органи місцевого самоврядування, системи енергетичного менеджменту яких сертифіковані в Україні;

4) терміни дії сертифікатів про сертифікацію СЕНМ відповідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

5) розмір коштів і час, що витратимуться органами виконавчої влади, пов'язаними з виконанням вимог акта – не змінюється (в межах робочого часу працівників та коштів, передбачених на фінансування заробітної плати для них).

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий (проект акта оприлюднено на офіційних веб-сайтах Міненерго та Держенергоефективності).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта буде послідовно здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності, зокрема:

базове відстеження результативності регуляторного акту здійснюватиметься Держенергоефективності через один рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом;

повторне відстеження результативності планується здійснити Держенергоефективності протягом двох років з дня набрання чинності регуляторним актом. В результаті повторного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження;

періодичне відстеження здійснюється Держенергоефективності раз на три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження. В результаті періодичного відстеження значення показників результативності акту відбудеться порівняння показників із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься Держенергоефективності за статистичним методом шляхом аналізу інформації, отриманої від органів державної влади та органів місцевого самоврядування, органів з сертифікації, та офіційної статистичної інформації. У разі виявлення нерегульованих та проблемних моментів шляхом проведення аналізу показників дії цього акта, ці моменти буде виправлено внесенням відповідних змін. Цільовими групами для проведення відстеження результативності регуляторного акту є органи з сертифікації та органи державної влади та органи місцевого самоврядування, системи енергетичного менеджменту яких сертифіковані.

**Голова
Держенергоефективності**

Валерій БЕЗУС

_____ 2022 р.